

**Comitetul Consultativ Tematic pentru elaborarea
Planului Național Strategic 2023-2027**

- cea de-a doua reuniune -

3 noiembrie 2021

MINUTĂ

În data de 3 noiembrie 2021 a fost organizată în sistem videoconferință cea de-a doua reuniune a Comitetului Consultativ Tematic pentru Planul Național Strategic 2023-2027 (CCT PNS), care marchează debutul consultărilor cu privire la intervențiile propuse prin PNS pentru perioada 2023-2027 atât pentru Pilonul I - plăți directe și intervenții sectoriale, cât și pentru Pilonul II - dezvoltare rurală și a alocărilor financiare aferente.

La reuniune au participat domnul Nechita Adrian Oros - ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, domnul secretar de stat Marius Mihai Micu, doamna Elena-Daniela Rebegea - director general al Direcției Generale Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PNDR și doamna Tatiana Preda - director general în cadrul Direcției Generale Politici Agricole, reprezentanți ai Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) și Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, precum și membrii CCT PNS.

În deschiderea reuniunii domnul ministru Nechita Adrian Oros a prezentat obiectivele pe care MADR le-a avut în vedere în prima jumătate a anului 2021:

- definitivarea și lansarea măsurilor de tranziție având în vedere bugetul suplimentar în valoare de aprox. 3,26 mld euro pentru perioada 2021-2022. Astfel, pe baza rezultatelor identificate în urma analizei SWOT elaborate în contextul noii perioade de programare, măsurile de dezvoltare rurală actuale au fost adaptate pentru a maximiza utilizarea fondurilor alocate și a asigura o tranziție reală la noul Plan Național Strategic.
- elaborarea intervențiilor atât pentru Pilonul I cât și Pilonul II al PAC care să răspundă nevoilor identificate, chiar în absența unui cadru legal stabil adoptat.

În continuarea intervenției sale, dl. ministru a prezentat principalele subiecte de pe agenda celei de-a doua reuniuni a CCT PNS:

- Calendarul estimativ al adoptării pachetului legislativ privind reforma Politicii Agricole Comune la nivelul Uniunii Europene;
- Prezentarea structurii Planului Național Strategic, a stadiului și etapelor viitoare;
- Prezentarea alocărilor financiare pentru intervențiile propuse pentru perioada 2023-2027;
- Discuții și opinii ale membrilor CCT PNS cu privire la propunerile prezentate.

Astfel, a precizat că bugetul alocat Planului Național Strategic pentru perioada 2023-2027 este unul semnificativ redus față de alocările disponibile pentru cadrul de programare 2014-2020 pentru ambii Piloni ai PAC și aceasta din două considerente:

- primul vizează o reducere a întregului buget PAC la nivelul UE pentru exercițiul financiar multianual 2021-2027, atât ca efect al Brexit-ului, cât și al necesității bugetării unor noi priorități ale Uniunii;

- cel de-al doilea element care condiționează bugetul disponibil pentru PNS este reprezentat de translatarea alocațiilor aferente anilor 2021 și 2022 din exercițiul financiar multianual 2021-2027 pentru a acoperi nevoile de finanțare ale perioadei de tranziție până la adoptarea și punerea în aplicare a reformei PAC. Astfel, perioada de aplicare a PNS va fi una mai scurtă, 2023-2027, respectiv de cinci ani.

Calendarul estimativ al adoptării pachetului legislativ privind reforma Politicii Agricole Comune la nivelul Uniunii Europene

Dl. ministru Oros a subliniat că principalul factor care a condus la amânarea implementării Planului Național Strategic pentru anul 2023 l-a reprezentat tergiversarea negocierilor privind pachetul legislativ PAC post 2020 care a presupus o reformă majoră din perspectiva eligibilității cheltuielilor, respectiv schimbarea abordării de la o politică bazată doar pe regularitatea cheltuielilor PAC la una bazată pe performanța utilizării fondurilor PAC.

Astfel, a precizat că implicațiile majore asupra propunerilor legislative au atras întârzieri substanțiale în procesul de negociere la nivelul Consiliului UE, precum și între Consiliu, Parlament European și Comisie.

În ceea ce privește intrarea în vigoare a Regulamentelor de bază care reglementează cadrul legal pentru PNS, respectiv Regulamentul privind Planurile Strategice și Regulamentul privind finanțarea PAC, dl. ministru a menționat că aceasta este așteptată, cel târziu, la începutul lunii decembrie, după adoptarea formală de către Parlamentul European și Consiliul UE, în calitate de co-legislatori. Adoptarea legislației secundare, respectiv a regulamentelor delegate și de implementare care stau la baza elaborării planurilor strategice este estimată pentru mijlocul lunii decembrie a.c., după intrarea în vigoare a Regulamentelor de bază.

Totodată, domnul Nechita Adrian Oros a subliniat faptul că procesul de elaborare și integrare într-un singur document programatic a intervențiilor sprijinite prin cei doi piloni ai PAC conform noului model bazat pe performanță va fi unul dificil, iar propunerile care vor face obiectul consultărilor trebuie tratate sub rezerva necesității unor adaptări suplimentare în ceea ce privește structura, conținutul și forma de prezentare, în funcție de versiunile finale ale legislației de bază și secundare, precum și de sistemul IT în care trebuie elaborat și transmis PNS.

În finalul intervenției sale, dl. ministru Oros a precizat că se estimează ca Statele Membre să depună formal planurile până la începutul anului viitor, iar procesul de negociere cu Comisia Europeană să se desfășoare pe parcursul anului 2022.

În ceea ce privește procesul de consultare în grupurile de lucru și CCT cu privire la conținutul PNS care va fi organizat pe parcursul lunii noiembrie 2021, dl. ministru a menționat că vor fi consultate aproximativ 160 entități care fac parte din cadrul CCT și al grupurilor de lucru.

Prezentarea structurii Planului Național Strategic, a stadiului și etapelor viitoare

Doamna Elena-Daniela Rebea - director general al Direcției Generale Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PNDR a evidențiat faptul că Planul Național Strategic este diferit față de PNDR, intervențiile aferente Pilonului I și II, precum și măsurile de piață sunt cuprinse într-un singur document strategic, structura acestuia nefiind foarte diferită de PNDR 2014-2020 și urmărind aceeași logică a programării.

Astfel, a menționat că PNS se bazează pe o analiză socio-economică, din care a rezultat o analiză SWOT și ulterior au fost identificate nevoile de finanțare, documente care au fost supuse consultării partenerilor și discutate cu reprezentanții DG AGRI.

În ceea ce privește *Strategia de intervenție* doamna Rebegea a precizat că aceasta va cuprinde:

- modul în care intervențiile contribuie în mod direct și semnificativ la cel 9 obiective specifice prevăzute de regulament;
- modul în care alocările financiare pentru intervenții sunt justificate și adecvate pentru atingerea obiectivelor stabilite și sunt conforme cu planul financiar;
- o prezentare generală a arhitecturii de mediu și climă, din care să reiasă ambiția crescută de mediu și climă a fiecărui Stat Membru.

Cea de-a treia secțiune a PNS va cuprinde *intervențiile aferente Pilonului I și II*:

- descrierea elementelor comune ale mai multor intervenții, respectiv definiții utilizate la nivelul PNS, utilizarea asistenței tehnice, descrierea Rețelei PAC, complementarități și demarcare cu alte programe operaționale;
- descrierea intervențiilor sub formă de plăți directe, a intervențiilor sectoriale și a intervențiilor din domeniul dezvoltării rurale specificate în strategie.

În continuarea prezentării, doamna Rebegea a precizat că cel mai important aspect al PNS îl reprezintă planul financiar și cadrul de performanță (estimări anuale privind realizările (output) și rezultatele avute în vedere prin utilizarea fondurilor alocate) deoarece COM analizează în fiecare an performanța în funcție de exercițiul precedent. Astfel, realizările trebuie estimate corect deoarece orice depășire a acestora va determina reducerea plăților. În cazul în care depășirile vor mai mari de 50% și Statele Membre nu vor prezenta justificări, plățile viitoare vor fi suspendate.

În ceea ce privește secțiunea *Sistemul de guvernare și de coordonare*, doamna director general a precizat că aceasta va cuprinde descrierea IACS, a sistemului de control și sistemul de sancțiuni administrative aferente condiționalităților, precum și a sistemului de monitorizare și raportare;

O secțiune nouă în PNDR va viza *descrierea elementelor care asigură modernizarea PAC* - inclusiv descrierea sistemului de cunoștințe și inovare în agricultură și a modalității de utilizare a tehnologiilor digitale în agricultură (AKIS).

În ceea ce privește pașii parcurși pentru elaborarea Planului Național Strategic reprezentanta MADR a menționat că:

- au fost definitive și supuse consultării Analiza SWOT și Analiza nevoilor;
- a fost realizat un prim draft al intervențiilor pentru Pilonul I și II, precum și a fost elaborat draft-ul de plan financiar;
- a fost elaborat documentul care reflectă intervențiile vizate prin PNS, document necesar în vederea demarării procedurii de Evaluare Strategică de Mediu conform HG nr. 1076/2004;
- au fost supuse consultării evaluatorului ex-ante primele secțiuni ale PNS;
- au fost realizate consultări informale cu serviciile Comisiei Europene privind integrarea în PNS a obiectivelor Pactului Ecologic European (*Green Deal*).

În încheierea intervenției sale, doamna Rebegea a prezentat etapele viitoare care vor fi realizate în elaborarea PNS:

- derularea consultărilor cu partenerii sociali cu privire la intervențiile propuse - acestea se vor desfășura pe parcursul lunii noiembrie 2021;
- elaborarea secțiunii privind Sistemul de guvernare și coordonare și supunerea acesteia spre consultare partenerilor;
- transpunerea în sistemul informatic a diferitelor capitole a PNS;

- dialog continuu cu serviciile Comisiei Europene și evaluatorul *ex ante*.

Prezentarea alocărilor financiare pentru intervențiile propuse pentru perioada 2023-2027

Domnul Marius Mihai Micu - secretar de stat în cadrul MADR a susținut o prezentare cu privire la alocările financiare pentru intervențiile propuse în perioada 2023-2027.

În ceea ce privește principiile generale privind alocările financiare în cadrul PNS 2023-2027 reprezentantul MADR a precizat că statele membre prevăd o alocare financiară indicativă pentru fiecare intervenție și pentru fiecare an, respectiv pentru: plăți directe, intervenții pentru dezvoltare rurală și intervenții sectoriale.

Această alocare financiară indicativă reprezintă nivelul preconizat al plăților în temeiul planului strategic PAC pentru fiecare intervenție în exercițiul financiar relevant.

Dl. secretar de stat a menționat că, în cadrul planurilor strategice PAC, statele membre planifică cantumuri unitare pentru fiecare intervenție, respectiv valoarea preconizată a fi plătită pentru fiecare realizare (de exemplu proiecte, hectare sprijinite). Din acest considerent intervențiile trebuie bine fundamentate din punct de vedere al previzionării deoarece, dacă nu se respectă previziunile, există riscul să pierdem fonduri.

În privința noului cadru de performanță PNS 2023-2027, care reprezintă un element nou, de dl. secretar de stat Marius Micu a precizat că, anual, COM va analiza performanța referitoare la punerea în aplicare a planului strategic PAC în exercițiul financiar precedent, iar depășirea în implementare a cantumurilor unitare planificate va conduce la reduceri ale plăților. În cazul în care depășirea este mai mare de 50% sunt necesare justificări care dacă nu sunt acceptate de COM, conduc la suspendări ale plăților viitoare.

În continuare, dl. secretar de stat Marius Mihai Micu a prezentat bugetul alocat pentru PNS 2023-2027 precizând că din bugetul total PNS 2023-2027 în valoare de circa 15,90 mld. euro, circa 9,98 mld. euro vor fi alocate pentru plăți directe FEAGA, cca. 0,26 mld. Euro pentru intervenții sectoriale FEAGA și 5,65 mld. Euro alocare publică pentru dezvoltare rurală (din care 4,83 mld. euro FEADR).

Conform prevederilor propunerii de regulament pentru elaborarea PNS alocările financiare minime și maxime în cadrul PNS pentru FEAGA sunt următoarele:

- Cel puțin 25% din alocările anuale ale plăților directe sunt rezervate în fiecare an calendaristic între 2023 și 2027 pentru *eco-scheme*;
- Cel puțin 10% din cantumurile anuale ale plăților directe se rezervă anual pentru *sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității*;
- Alocările financiare indicative pentru intervențiile sub formă de *sprijin cuplat pentru venit* sunt limitate la maximum 13% din cantumurile anuale ale plăților directe. Procentul poate fi majorat cu cel mult 2%, cu condiția ca, cantumul cu care se depășește procentajul de 13% să fie alocat sprijinului pentru culturile proteice.

În privința FEADR regulamentul prevede următoarele alocări financiare minime și maxime:

- un procent de cel puțin 35% din contribuția totală a FEADR la planul strategic PAC este rezervat pentru intervențiile care vizează îndeplinirea *obiectivelor specifice de privind mediul și bunăstarea animalelor*;
- un procent de cel puțin 5% din contribuția totală a FEADR este rezervat pentru inițiativa *LEADER*;
- un procent de cel mult 4% din contribuția totală a FEADR poate fi utilizat pentru finanțarea acțiunilor de *asistență tehnică*.

Pentru îndeplinirea obiectivului specific privind „*atragera și susținerea tinerilor fermieri și a altor noi fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor durabile din zonele rurale*” conform propunerii de regulament, este rezervată o alocare minimă de 299.478.829 euro care poate fi susținută din ambii piloni PAC.

Având în vedere cele precizate anterior, dl. secretar de stat a precizat că MADR a propus transferul sumei de 199.478.829 euro din Pilonul I pentru instalarea tinerilor fermieri în Pilonul II, urmând a se continua plata directă pentru tinerii fermieri ca în programul anterior, precum și o alocare distinctă pentru instalarea tinerilor fermieri dar într-un cuantum mai redus.

În ceea ce privește **distribuirea fondurilor totale în valoare de circa 9,98 mld. euro alocate FEGA prin PNS 2023-2027**, dl. Micu a precizat că acestea vor fi împărțite astfel: 47% pentru plata de bază (SAPS), 25% pentru Ecoscheme (procent prevăzut de regulament), 10% pentru plăți redistributive (procent minim prevăzut de regulament), 15% pentru plăți cuplate, 1% plăți pentru tineri fermieri, 2% (199.478.829 euro) urmând a fi transferate către Pilonul 2 pentru finanțare instalare tineri fermieri.

Totodată, este propusă a fi alocată suma de circa 229.220.000 euro pentru intervențiile sectoriale din sectorul vitivinicol și circa 30.408.150 euro pentru intervențiile sectoriale în sectorul apicol.

În continuarea intervenției sale, dl Micu a prezentat propunerile MADR cu privire la **distribuirea bugetului PNS pentru FEADR în valoare de 5,65 mld. euro** comparativ cu procentul obligatoriu prevăzut de propunerea de regulament:

- aprox. 2,084 mld. euro (circa 36,64% din total alocare FEADR) - pentru mediu și climă, respectiv bunăstarea animalelor - se va menține procentul prevăzut în exercițiul anterior, în timp ce propunerea de regulament prevede ca cel puțin 35% din contribuția totală a FEADR să fie rezervat pentru intervențiile care vizează îndeplinirea obiectivelor specifice privind mediul și bunăstarea animalelor);
- aprox. 578 mil. euro (circa 10,18% pentru LEADER din total alocare FEADR) - în timp ce propunerea de regulament prevede un minim de 5%;
- aprox. 193 mil. euro (circa 4% pentru Asistență tehnică din total alocare FEADR) - se menține procentul minim prevăzut de regulament;
- aprox. 2,797 mld. euro (reprezentând circa 49,18% din total alocare FEADR) pentru restul intervențiilor).

Un alt subiect prezentat de dl. secretar de stat a vizat propunerea MADR privind alocările propuse a fi distribuite pentru fiecare intervenție din PNS 2023-2027 pentru FEADR:

- bunăstarea animalelor - circa 736 mil. euro - total contribuție publică;
- agro-mediu și climă - circa 544 mil. euro - total contribuție publică;
- agricultură ecologică - circa 226 mil. euro - total contribuție publică;
- zone cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice - circa 1 mld. euro - total contribuție publică;
- împădurire - circa 28 mil. euro - total contribuție publică;
- silvo-mediu - circa 45 mil. euro - total contribuție publică;
- investiții în exploatarea agricole - circa 728 mil. euro - total contribuție publică;
- investiții în procesare - circa 300 mil. euro - total contribuție publică;
- investiții în irigații - circa 400 mil. euro - total contribuție publică;
- investiții în infrastructură - circa 500 mil. euro - total contribuție publică;
- investiții în activități neagricole - circa 200 mil. euro - total contribuție publică;
- managementul riscurilor - circa 50 mil. euro - total contribuție publică;
- grupuri de producători - circa 15 mil. euro - total contribuție publică;

- grupuri operaționale PEI - circa 40 mil. euro - total contribuție publică;
- LEADER - circa 578 mil. euro - total contribuție publică;
- informare și transfer de cunoștințe - circa 10 mil. euro - total contribuție publică;
- instalarea tinerilor fermieri - circa 250 mil. euro - total contribuție publică (inclusiv suma de 199.478.829 euro din transfer FEAGA Pilon I în Pilon II).

În finalul intervenției sale, dl secretar de stat a subliniat faptul că bugetul propus a urmărit să asigure o distribuție unitară și echilibrată între Piloni, precum și între intervențiile din cadrul pilonilor, ținând cont totodată și de alocările aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală astfel încât nivelul plăților să fie menținut.

De asemenea, a menționat faptul că propunerile financiare pentru fiecare intervenție care va fi inclusă în PNS 2023-2027 trebuie fundamentate, având în vedere că pentru elementele care vor avea caracter de noutate există posibilitatea să nu deținem date.

Dl. secretar de stat Micu a reiterat faptul că vor fi preluate doar propunerile partenerilor care vor fi bine argumentate, subliniind faptul că răspunderea privind elaborarea PNS revine MADR.

Domnul ministru Nechita Adrian Oros a precizat că reprezentanții din cadrul CCT și cei ai grupurilor de lucru dețin experiență în procesul de elaborare al programelor anterioare de dezvoltare rurală, au anumite puncte de vedere constructive și strategii raportat la nevoile și prioritățile mediului rural.

În continuarea discuțiilor, doamna Daniela Rebeaga, director general al AM PNDR, a precizat elementele de noutate de la Pilonul 2:

- alocarea pentru mediu și climă aferentă Pilonului II include și alocarea de cca 700 mil. euro aferentă bunăstării animalelor, iar în stabilirea alocării reprezentanții MADR au încercat să nu depășească foarte mult procentul prevăzut de regulament (cel puțin 35% din contribuția totală a FEADR rezervat pentru intervențiile care vizează îndeplinirea obiectivelor specifice privind mediul și bunăstarea animalelor) astfel încât să demonstrăm Comisiei Europene că România a stabilit un nivel de ridicat de ambiție pentru mediu și climă.
- start up-ul neagricol (similar SM 6.2 „*Sprrijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale*” din PNDR-ul actual) nu se mai regăsește ca și investiție de sine stătătoare în propunerea de regulament PNS, astfel că, pentru a putea fi finanțate, măsurile de tip start up neagricol trebuie să fie identificate într-o Strategie de Dezvoltare Locală, din bugetul alocat pentru LEADER. În cadrul selecției Strategiilor va exista un aspect legat de prioritizarea activităților neagricole de tip start up. În cadrul PNS este alocat buget doar pentru investiții în activități neagricole, intervenție similară submăsurii 6.4 din PNDR -ul actual.

În ceea ce privește întrebarea dlui Ștefan Pădure, reprezentantul Federației Pro Agro, privind bugetul alocat schemelor de calitate, dna Rebeaga a precizat că în prezent nu este prevăzută în PNS o linie de finanțare pentru schemele de calitate, având în vedere și experiența implementării dificile a măsurii 3 din PNDR 2014-2020, dar a subliniat faptul că în funcție de interesul potențialilor beneficiari, reprezentanții MADR vor propune un buget pentru acestea pentru a reflecta și în Obiectivul Specific 3. Totodată, a menționat faptul că la Obiectivul Specific 3 mai contribuie intervenția pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol, cooperarea inclusiv grupurile operaționale din cadrul Parteneriatului European pentru Inovare (PEI).

Dl. Ministru Adrian Nechita Oros a precizat că finanțarea schemelor de calitate reprezintă singura modalitate de a promova produsele românești cu finanțare din fonduri europene.

Doamna director general Daniela Rebegea a precizat că având în vedere perioada scurtă de implementare a proiectelor în perioada de tranziție 2021-2022, în această perioadă prin PNDR nu au fost finanțate investițiile în irigații și investițiile în infrastructura la scară mică (drumuri comunale, alimentare cu apă - apă uzată (canalizare)). În vederea atingerii obiectivului care face referire la dezvoltarea economică a spațiului rural a fost important să se propună în PNS alocarea a circa 500 mil. euro pentru investițiile în infrastructură.

De asemenea, având vedere nevoia stringentă existentă la nivelul sectorului agricol a precizat că s-a avut în vedere și stabilirea unei alocări pentru investițiile în irigații de circa 400 mil. euro.

În ceea ce privește investițiile în exploatații agricole s-a încercat păstrarea bugetului PNS la nivelul PNDR 2014-2020, precum și menținerea tipologiei investițiilor din perioada de tranziție, astfel încât să existe bugete separate pentru fiecare sector.

Doamna Rebegea a precizat că un element de noutate îl reprezintă ecoschemele din Pilonul 1, acestea fiind elaborate și ținând cont de condiționalitățile sporite care sunt prevăzute în regulament. Urmează ca în cadrul grupurilor de lucru care vor avea loc în perioada următoare să fie prezentat scheletul condiționalităților pentru România în funcție de condiționalitățile identificate la nivel european și de ecoschemele gândite de reprezentanții MADR.

Cu toate acestea doamna director general a precizat că în perioada actuală de programare în PNDR a fost implementat pachetul 4 aferent Măsurii 10 care vizează înverzirea.

Doamna director general a subliniat importanța proiectării intervențiilor care urmează a fi incluse în PNS și din experiența anterioară în scopul obținerii unei planificări cât mai fidele a rezultatelor, precizând că pentru orice nouă intervenție propusă în PNS este dificil să avem o previziune necunoscând aspectele legate de implementare, potențiali beneficiari și impactul respectivei intervenții.

Discuții și opinii ale membrilor CCT PNS cu privire la propunerile prezentate

Domnul Valeriu Tabără, președintele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu Șişesti", a precizat deschiderea reprezentanților ASAS de a participa la toate dezbaterile organizate în vederea elaborării unui PNS eficient și funcțional.

Principalele subiecte supuse dezbaterii de către dl. Valeriu Tabără au vizat:

- Necesitatea clarificării inovației;
- Problemele legate de asistență și consultanță tehnică - acestea nu funcționează în România;
- Consultanță comercială și consultanță tehnică;
- Formarea profesională discutată încă din anul 2017 la nivelul academiilor de științe europene și la întâlnirile cu autoritățile Comisiei Europene și comisarul european pentru agricultură, în condițiile în care în România există doar consultanță comercială;
- În problemele legate de schimbările climatice a propus să avem în vedere gestionarea resurselor naturale - sol, apă, biodiversitate;
- Construirea și dotarea sistemului de formare profesională continuă în conformitate cu politica UE.

Totodată, dl. președinte al ASAS a precizat că România se bazează doar pe obiectivele fixate de Comisia Europeană, însă trebuie avută în vedere funcționalitatea sistemului agroalimentar românesc.

De asemenea, a dus în discuție probleme legate de accentuarea deficitului comercial, dependența de importuri pe domenii fundamentale ale siguranței alimentare, disproporția dintre sectoarele producției agroalimentare din România (sector vegetal, alimentar, problema valorii adăugate la producția agroalimentară care determină o funcționare ineficientă a sistemului agroalimentar românesc.

Dl. Valeriu Tabără a considerat necesară clarificarea sistemelor pe care le aplicăm în România în condițiile în care avem Legea Muntelui, piscicultura și acvacultura, gestionarea resurselor de apă cu utilizare multiplă, dezvoltarea piețelor din interior, economia rurală.

Având în vedere subiectele supuse dezbaterii de către președintele ASAS, dl. secretar de stat Mariu Mihai Micu a subliniat faptul că în Planul Național de Redresare și Reziliență al României sunt prevăzute măsuri de sprijinire a liceelor agricole, cu o alocare de aprox. 43 mil. euro. În ceea ce privește Planul Sectorial pentru Cercetare-Dezvoltare din Domeniul Agricol și de Dezvoltare Rurală (ADER) a precizat că acesta va fi continuat, subiectul urmând a fi discutat în cadrul unei alte întâlniri.

De asemenea, a precizat că România s-a angajat într-o inițiativă în ceea ce privește schimbările climatice, alături de alte state, cum sunt SUA și Emiratele Arabe Unite, iar o anumită sumă din alocarea ADER care va începe din 2023 va fi angajată pe studiile care vizează schimbările climatice pe care institutele și stațiunile de cercetare le vor realiza, cu o alocare de circa 5 mil. dolari.

În ceea ce privește bugetul MADR, dl. secretar de stat Micu a subliniat faptul că reprezentanții MADR au realizat o previziune și au alocat bugetul disponibil intervențiilor propuse a fi incluse în PNS, iar introducerea și bugetarea oricărei alte măsuri / intervenții va duce la diminuarea bugetului aferent altor intervenții. În analiza SWOT și analiza nevoilor au fost identificate și sunt prevăzute elementele prioritare pentru agricultura românească, iar intervențiile propuse a fi implementate prin PNS 2023-2027 rezultă/ derivă din analiza nevoilor.

Dl. secretar de stat a precizat că în privința cercetării-inovării în PNS aceasta este cuprinsă în linia care cuprinde grupurile operaționale cu o alocare estimată de aprox. 40 mil. euro. Alocarea propusă a fi alocată din PNS pentru irigații, în valoare de aprox 400 mil. euro va fi destinată infrastructurii secundare de irigații ca și exercițiul financiar anterior 2014-2020, deoarece din experiența ultimelor două perioade de programare s-a constatat că reprezentanții COM nu sunt de acord cu sprijinirea infrastructurii principală de irigațiilor.

Având în vedere propunerile dlui Tabără cu privire la Legea Muntelui, dl. Micu a precizat că intervențiile din PNS sunt stabilite și în funcție de constrângerile Regulamentului pentru elaborarea Planurilor Strategice PAC care prevede ce anume se poate finanța prin PNS. Astfel, în vederea implementării acțiunilor vizate de Legea Muntelui și legile subsecvente, MADR va încerca identificarea unor fonduri pentru acest domeniu din bugetul național.

În legătură cu mențiunile ASAS privind Pactul Ecologic European (*Green Deal*) și Strategia Farm to Fork, dl. secretar de stat a precizat că România nu va stabili obiective în acest domeniu pe care nu le poate îndeplini sau angajamente prea ambițioase care pot afecta România în viitor. În ceea ce privește reducerea utilizării pesticidelor, dl. Micu a precizat că obiectivul îl constituie reducerea cu 50% a mediei Uniunii Europene (de la 2,4 kg substanță activă/ha cât este în prezent). Având în vedere că în România se înregistrează în prezent 0,7 substanță activă kg/ha, în stabilirea țintei se va avea în vedere și media celorlalte 5 state membre UE situate înaintea României.

Un subiect vulnerabil pentru România îl constituie ținta stabilită de UE pentru agricultura ecologică (25% din terenurile agricole din Uniunea Europeană să fie dedicate agriculturii ecologice până în 2030), deoarece este o țintă prea ambițioasă comparativ cu nivelul înregistrat în prezent în România (3% din terenurile agricole sunt cultivate în sistem ecologic - circa 470.000 ha). În funcție de media europeană a celorlalte 5 State Membre, România va propune o țintă care să ajute la atingerea pragului de 25% stabilit de UE, estimăm maxim 5%, o țintă pe care să o poate îndeplini în condițiile în care rata de creștere din 2007 până în prezent este de 0,4%, ceea ce înseamnă un angajament financiar important pentru sprijinirea acestui segment.

Totodată, dl. Secretar de stat Micu a precizat că având în vedere sumele considerabile care vor fi investite în agricultura ecologică (producția) în acest exercițiu financiar acestea ar trebui corelate cu vânzarea produselor ecologice procesate către consumatorii finali.

În ceea ce privește plata redistributivă, reprezentanții MADR au propus un procent de 10%, urmând ca banii economisiți să fie acordați fermelor/exploatațiilor mici și medii cu o dimensiune cuprinsă între 1 ha-300 ha.

Dl. Cătălin Tobescu, vicepreședintele Federației Proprietarilor de Păduri și Pășuni din România - NOSTRA SILVA a adus în discuție faptul că în pachetul de mediu și climă și cadrul creat prin politicile europene (obiectivele Green Deal, Strategia pe Biodiversitate și Strategia în domeniul energiei) silvicultura și agricultura sunt incluse în pachetul LULUCF al cărui obiectiv este ca până în 2030 să ajungem la neutralitatea climatică - zero emisii gaze cu efect de seră, subliniind faptul că împădurirea reprezintă modalitatea cea mai eficientă pentru extinderea fondului forestier pentru atingerea acestui obiectiv.

În ceea ce privește bugetul propus pentru împădurire în PNS, dl Tobescu a precizat că finanțarea a fost redusă comparativ cu exercițiul financiar anterior.

Având în vedere că Strategia privind Biodiversitatea prevede ca 30% din suprafața României să fie inclusă în arii protejate și 10% în arii naturale strict protejate, reprezentantul NOSTRA SILVA a propus că în PNS în cadrul pachetului de mediu și climă să se regăsească mecanismele financiare de compensare pentru restricțiile care se vor impune pentru atingerea obiectivelor de biodiversitate.

Ținând cont de propunerile MADR privind intervențiile a fi incluse în PNS și a alocările propuse pentru acestea, dl. Tobescu a menționat / propus următoarele:

- în PNS nu se propune o măsură de compensație pentru suprafețele incluse în ariile protejate și în rețeaua NATURA 2000, deși aceasta este o prioritate atât din perspectiva obiectivelor europene cât și la nivel național la nivelul Guvernului;
- alocarea propusă prin PNS măsura de silvomediu a fost redusă, deși măsura a înregistrat în perioadele trecute de programare un grad de absorbție și un impact foarte bun;
- introducerea în PNS a unei măsuri separate pentru accesibilizare/infrastructură pentru atât terenurile agricole cât pentru terenurile forestiere, cu menținerea alocărilor la nivelul PNDR actual;
- finanțarea energiei regenerabile.

Răspunzând propunerilor reprezentantului NOSTRA SILVA, dl. secretar de stat Marius Mihai Micu a menționat că în cadrul grupurilor tehnice de lucru care vor fi organizate în perioada următoare vor fi dezbătute în detaliu toate intervențiile, inclusiv cele supuse dezbaterii de către dl. Tobescu.

În ceea ce privește intervențiile și alocările propuse a fi incluse în PNS, dl secretar de stat a precizat că în stabilirea acestora reprezentanții MADR au avut în vedere distribuirea resurselor

financiare disponibile mai reduse comparativ cu exercițiul financiar anterior precum și multitudinea de intervenții care trebuie sprijinite prin PNS.

De asemenea, în stabilirea alocării pentru împădurire s-a avut în vedere că aceasta va beneficia prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) de o alocare de circa 1 mld. Euro, precum și de sprijin / fonduri de la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în a cărui coordonare se află.

În ceea ce privește NATURA 2000, dl. Micu a precizat că această măsură depinde de finalizarea și aprobarea Planurilor de Management care se află în responsabilitatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Totodată, a subliniat faptul că investițiile în producerea de energie regenerabilă pot fi sprijinite în cadrul intervențiilor aferente activităților neagricole.

Răspunzând întrebării supuse dezbaterii de către doamna Nina Gheorghită, reprezentanta Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România (LAPAR), cu privire la existența unui Plan Național Strategic al României cu direcții de dezvoltare privind sectorul agricol diferit de PNS, dl. secretar de stat Micu a precizat că pe lângă Planul Național Strategic, MADR sprijină și alte intervenții din buget național - ajutoare de minimis, ajutoare de stat, ajutor național tranzitoriu în sectoarele vegetal sau zootehnic.

Totodată, dl. Micu a subliniat faptul că în cadrul grupurilor de lucru care vor fi organizate în perioada următoare vor fi dezbătute intervențiile propuse a fi finanțate din PNS pornind de la nevoile identificate în analiza nevoilor aferentă PNS, dar este posibil ca din analiza nevoilor să nu reiasă foarte clar o prioritizare sau dezvoltare doar a unui anumit sector.

Doamna Cecilia Alexandri, director în cadrul Institutului de Economie Agrară - Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C Kirițescu” din cadrul Academiei Române a adus în discuție modul de repartizare al plăților directe deoarece acestea pot fi accesate cel mai ușor de ferme, contribuind în mod substanțial la viabilitatea fermelor foarte mici și mici, precum și procentul de 50% din alocarea pentru plăți directe este destinată plăților pentru ecoscheme, sprijin redistributiv, sprijin cuplat, plăților pentru tinerii agricultori și doar circa 50% este alocată pentru plata de bază.

Astfel, a propus discutarea în cadrul grupurilor de lucru a modului în care se acordă redistribuirea (10% din alocarea pentru plățile directe) pentru ferme cu dimensiunea cuprinsă între 1-300 ha.

Dl. Micu a precizat că trebuie să avem un echilibru între Pilonul 1 și Pilonul 2. Subvenția a fost menținută la nivelul exercițiului financiar anterior, inclusiv pentru ferma de semisubzistență. Sprijinul forfetar de 1250 euro/fermier a fost aplicat în exercițiul anterior, până în anul 2023. Pe lângă SAPS și pachetele de care au beneficiat, unii fermieri au depășit plafonul de 1250 euro/fermier și atunci au preferat să nu beneficieze de sprijinul dedicat de 1250 euro/fermier și au optat pentru pachete suplimentare prin care au obținut mai mult de 1250 euro.

Dl secretar de stat a precizat că în cadrul dezbaterilor din grupurile de lucru pentru ecoscheme vor putea avea loc discuții cu privire la modul în care sumele planificate pentru ecoscheme acoperă sumele acordate în exercițiul financiar anterior.

De asemenea, a menționat că trebuie făcută o distincție între ferma de semisubzistență și subzistență, ferma de familie, ferma mică și mijlocie, de unde începe pragul economic de rentabilitate. Fiind deosebit de important să ne concentrăm pe o economie care aduce valoare adăugată economiei naționale nu doar pe sprijinirea fermelor de semisubzistență.

Doamna director general Rebegea a precizat că regulamentul UE prevede că sprijinul redistributiv se va direcționa către segmentul de ferme mici și mijlocii.

Domnul secretar de stat a subliniat faptul că trebuie avut în vedere pe de o parte segmentul de ferme de subzistență, mici, mijlocii și ferma de familie, și pe de altă parte exploatațiile cu rol în economia națională. Dacă procentul pentru plata redistributivă ar fi fost mai mare de 10% ar fi afectat plata directă - SAPS - respectiv venitul și capitalul de lucru al exploatațiilor mari. Astfel, a subliniat că se va face distincție între investiții în producție pentru fermele mici și mijlocii și investiții în procesare pentru fermele mari.

Domnul Alexandru Potor, președintele Federației Naționale a Grupurilor de Acțiune Locală (FNGAL), a adus în discuție alocarea financiară propusă pentru proiectul LEADER în valoarea de circa 578 mil. euro, reprezentând aprox. 10,2% din total alocare PNS. În scopul majorării alocărilor financiare acordate fiecărei intervenții propusă a fi inclusă în PNS, dl. Potor a propus majorarea contribuției din fonduri publice naționale destinată finanțării cheltuielilor eligibile necesare implementării proiectelor.

Având în vedere că, în conformitate cu regulamentul UE, cheltuielile pentru start up-urile neagricole ar trebui să se regăsească în strategiile LEADER, președintele FNGAL a precizat că în termeni reali alocarea aferentă LEADER propusă prin PNS este posibil să fi fost redusă comparativ cu PNDR 2014-2020.

Totodată, a propus ca investițiile în activități neagricole să fie derulate prin intermediul proiectului LEADER, GAL-urile prin liniile pe care le deschid la nivel local de finanțare având posibilitatea de a deservi cererile pentru business-uri mici (ferme de subzistență, mici, mijlocii și ferma de familie) în zona agricolă și neagricolă. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) putând să se concentreze pe proiecte mari, agricultură performantă.

O altă propunere a președintelui FNGAL o reprezintă includerea în PNS a unei alocări financiare distincte pentru teritoriul ITI Delta Dunării.

În ceea ce privește ecoschemele care reprezintă un element de noutate în viitorul PNS, a căror alocare de circa 2,49 mld. euro reprezintă aprox. 25% din valoarea totală a plăților propuse pentru Pilonul 1, a subliniat importanța discutării cu stakeholderii încă din faza de programare în vederea elaborării unor ecoscheme care să poată fi implementate fără probleme.

Răspunzând propunerilor dlui Potor, dl. ministru Adrian Oros a precizat că reprezentanții MADR au analizat activitatea GAL-urilor, importanța implementării unor proiecte mai mici pe baza Strategiilor de Dezvoltare Locală și au întreprins demersuri ca GAL-urile să poată beneficia de sistemul multifond, pentru gestionarea proiectelor de importanță locală și regională.

În ceea ce privește alocările, dlui ministru a subliniat faptul că intervențiile care urmează a fi finanțate și implementate din PNS 2023-2027 sunt în complementaritate cu cele finanțate în perioada 2021-2022, iar alocarea aferentă celor două perioade acordată diferitelor măsuri nu s-a redus considerabil.

În ceea ce privește posibilitatea majorării contribuției naționale, dl. ministru Oros a subliniat faptul că la nivelul MADR s-a avut în vedere la stabilirea alocărilor propuse a fi acordate intervențiilor și această posibilitate, dar decizia se va lua la nivelul Guvernului și a Ministerului Finanțelor.

MADR încearcă identificarea fermelor mici și medii care este necesar a fi consolidate prin acordarea de plăți redistributive, precizând totodată că în cadrul sesiunilor de depunere a proiectelor lansate în cadrul măsurilor PNDR în perioada de tranziție intensitatea sprijinului a fost majorată pentru beneficiarii din categoria fermelor mici și mijlocii în calitate de membri ai cooperativelor, care aplică pentru măsuri de investiții.

Dl. Ștefan Pădure, reprezentantul Federației PRO AGRO, a menționat că schemele calitate reprezintă un instrument pentru a da eligibilitate produselor să intre în măsurile de piață, însă acestea nu au fost aplicate deoarece nu au fost aprobate schemele de calitate la nivelul MADR.

Totodată, a propus ca prin PNS să avem o viziune orientată către piață, să acoperim cât mai multe produse naționale prin scheme de calitate, să identificăm instrumentele prin care să creștem apetența/interesul consumatorului pentru produse românești și astfel să avem un PNS sustenabil.

Dl. Pădure a precizat că votul din Parlamentul European privind raportul privind Strategia Farm to Fork dezavantajează România în privința etichetării de origine a ingredientelor și la etichetarea GI (geographical indications). Reforma UE a politicii de promovare a produselor agroalimentare consideră că vinul și carnea de pasăre și porc nu sunt produse adecvate unui regim alimentar sănătos, România înregistrând pierderi considerabile prin nepromovarea acestor produse susținute prin PNDR.

Astfel, pentru a avea o strategie în domeniul promovării produselor agroalimentare românești se impune o colaborare între direcțiile de specialitate din MADR, Agenția de Calitate și Marketing a Produselor Agro-alimentare și Casa Unirea.

Având în vedere propunerile dlui Pădure, dl. Ministru Oros a subliniat faptul că la începutul anului 2022 printr-un parteneriat public-privat Agenția de Calitate și Marketing a Produselor Agro-alimentare și Casa Unirea vor contribui la promovarea și comercializarea produselor românești.

Scopul îl constituie educarea consumatorului în vederea consumului produselor românești, inclusiv prin programele de încurajare a consumului de produse agricole în școli (legume-fructe, lapte și produse lactate), programe care se derulează cu fonduri alocate de MADR și utilizate de Ministerul Educației.

Doamna Mara Cazacu, reprezentanta WWF România, a precizat că a comunicat MADR o listă de propuneri de intervenții și modul în care România își poate defini anumite cerințe de ecocondiționalitate corelate cu nevoile cu care se confruntă în teren/practică precum și cu directivele europene și indicatorii de rezultat și impact relevanți, considerând oportună discutarea propunerilor WWF și posibilitatea de a fi integrate în arhitectura PNS .

Propunerile WWF vizează introducerea următoarelor intervenții:

- Plăți NATURA 200 pentru habitate forestiere protejate;
- Intervenții privind refacerea și menținerea unui mix de habitate cu zone umede în sud-estul și sudul RO;
- Intervenție privind practicile benefice pentru protejarea polenizatorilor domestici și sălbatici, rezultate ca urmare a discuțiilor cu asociațiile profesionale apicole;
- Intervenție privind prevenirea și atenuarea conflictelor cu animalelor sălbatice;
- Propuneri privind GAEC-urile și anumite criterii de eligibilitate pentru acordarea plăților la suprafață.

De asemenea, a precizat că performanța fermelor mici și a fermelor de familie nu trebuie analizate doar din perspectiva suprafeței acestora, ci trebuie avută în vedere performanța

economică, socială și de mediu, respectiv calitatea produselor obținute, diversitatea activității, accesul pe piață, etc.

Dl. secretar de stat Micu a precizat că în vor fi avute în vedere în cadrul discuțiilor și propunerile transmise anterior de parteneri. În ceea ce privește propunerea privind NATURA 2000 a reiterat necesitatea aprobării Planurilor de Management de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Dl. Micu a subliniat faptul că procesul de elaborare a intervențiilor care vizează politica agricolă comună în perioada 2023-2027 precum și de consultare a partenerilor a fost unul continuu, acesta incluzând și măsurile PNDR finanțate din fonduri de tranziție 2021-2022, în valoare de circa 3,26 mld. Euro, măsuri care au fost lansate pe parcursul anului 2021.

Reprezentanții MADR au făcut toate demersurile în scopul accelerării lansării pe parcursul anului 2021 a măsurilor PNDR având în vedere că termenul pentru finalizarea proiectelor finanțate din fonduri de tranziție este 31 decembrie 2025, iar proiectele care presupun construcție montaj era esențial a fi contractate /demarate în anul 2021 pentru a se putea încadra în acest termen.

Doamna Alina Crețu, director executiv în cadrul Asociației Producătorilor de Porumb din România (APPR), a propus discutarea în grupurile tehnice de lucru a suprafeței minime și maxime între care ar trebui să se aloce plățile redistributive, astfel încât prin PNS să se sprijine fermele performante, precum și transmiterea documentelor înaintea reuniunilor tehnice de lucru astfel încât să poată transmite propuneri concrete pe marginea acestora.

Având în vedere propunerile dnei Crețu, domnul secretar de stat Micu a precizat că MADR prin procentul de 10% propus pentru plata redistributivă a urmărit acordarea unei plăți uniforme și constante atât în programul actual, cât și în viitorul exercițiu financiar, menținerea nivelului de plată pentru toate categoriile de ferme, cu mici diferențe față de exercițiul anterior.

În cazul în care MADR ar fi propus aplicarea unui procent de 20% pentru plata directă, aceasta condus la acordarea unei sume de 70 euro/ha, sprijin care ar fi afectat fermele medii dar mai ales fermele de mari dimensiuni.

Dl. secretar de stat a precizat că în cadrul grupurilor va fi discutate dimensiunea exploatațiilor care vor beneficia de plata redistributivă precizând totodată că unul dintre obiectivele MADR îl constituie sprijinirea exploatațiilor/fermelor de dimensiuni mici și medii.

În ceea ce privește propunerea reprezentantei Asociației Producătorilor de Porumb din România ca partenerii să primească documentele înaintea reuniunilor tehnice de lucru, dl. secretar de stat a precizat că înaintea fiecărei reuniuni tehnice membrii grupurilor de lucru vor primi invitația, documentele, precum și link-ul de conectare la videoconferință.

Domnul Mihai Liviu Moraru, directorul general al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), a precizat că trebuie avută în vedere experiența acumulată și istoricul depunerilor de proiecte în cadrul sesiunilor organizate pentru măsurile PNDR, tipologia submăsurilor și a proiectelor cu un grad mare de accesare depuse în sesiunile anterioare.

Dl. director general al AFIR a dat ca exemplu sesiunea de depunere proiecte pentru SM 6.2 "Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale" închisă în data de 03.11.2021 ca urmare a epuizării fondurilor disponibile. În cadrul acesteia au fost depuse circa 4.800 proiecte cu o valoare de aprox. 300 mil. euro, raportat la o alocare financiară de doar 50 mil. euro. Astfel, munca reprezentanților AFIR pentru a evalua proiectele depuse va fi enormă, în condițiile în care doar 1 din 6 proiecte urmează a fi contractat.

În scopul fundamentării alocațiilor pentru intervențiile viitoare, dl. Moraru a propus realizarea unei analize cu privire la numărul de proiecte depuse și a valorii acestora, în cadrul sesiunilor în derulare pe parcursul lunii noiembrie a.c..

De asemenea, a dus în discuție posibilitatea de a întâmpina unele probleme în perioada următoare cu privire la ritmul de implementare a proiectelor care urmează a fi depuse în sesiunile organizate în perioada de tranziție pentru sM 4.1 „Investiții în exploatații agricole” și sM 4.2 “Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole” ale căror alocații financiare sunt considerabile.

Având în vedere propunerile dlui Mihai Moraru, doamna director general Rebegea a precizat că intervențiile propuse a fi implementate prin Planul Național Strategic bugetate conform obiectivelor prevăzute în regulamentul european trebuie să țină cont de punctele identificate în analiza SWOT.

Totodată, a precizat că, componenta de procesare va avea o pondere importantă atâta timp cât anumite sectoare sunt deficitare și au un sold negativ în balanța comercială cu produse agroalimentare, fiind necesară identificarea unor soluții pe termen scurt și ulterior și pe termen lung, pentru echilibrarea balanței comerciale.

În ceea ce privește subiectele supuse anterior dezbaterii de către președintele FNGAL, dl. Alexandru Potor, dl. secretar de stat Marius Micu a precizat următoarele:

- suplimentarea alocațiilor din bugetul de stat - propunerea va fi discutată în scopul identificării instrumentelor necesare pentru a suplimenta alocarea;
- propunerea privind stabilirea unei alocații financiare distincte pentru teritoriul ITI Delta Dunării - implică stimularea celorlalți parteneri din cadrul Guvernului de a contribui la alocarea ITI, propunerea va fi reanalizată la nivelul MADR dar trebuie avut în vedere că anvelopa financiară a PNS este diminuată și trebuie să răspundă multor nevoi;
- ecoschemele - vor avea un caracter general și nu unul restrictiv și un grad de accesibilitate flexibil tuturor fermierilor, putând fi considerate ca o plată directă de către fermieri. Discuțiile urmează a fi continuate în cadrul grupurilor de lucru organizate;
- derularea investițiilor în activități neagricole prin intermediul proiectului LEADER - se va realua și discuta în cadrul grupului de lucru specific care va fi organizat, acoperirea GAL-urilor la nivel național.

În ceea ce privește definițiile din PNS, doamna Rebegea a precizat că acestea urmează a fi discutate în cadrul grupului de lucru pentru plăți directe, iar aspectele privind tânăru, plata pentru tânăru fermier, solicitările privind plata redistributivă urmează a fi discutate în cadrul grupurilor specifice.

Dl. secretar de stat a precizat faptul că după organizarea tuturor reuniunilor grupurilor de lucru va avea loc nouă reuniune a Comitetului Consultativ Tematic pentru a prezenta și comunica decizia finală urmare consultărilor partenerilor. Versiunea consolidată a PNS va fi postată în consultare publică pe site-ul MADR pe parcursul lunii decembrie a.c.

Reprezentanta Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România (LAPAR), doamna Liliana Piron, a adus în discuție condiționalitatea socială care face obiectul unor discuții la nivelul grupurilor de lucru de la nivel european, precizând că prevederile se vor aplica inclusiv lucrătorilor casnici și relațiilor de muncă ale zilierilor, nu doar contractului individual de muncă clasic.

Doamna Adela Ștefan, director în cadrul DGDR - AM PNDR, a precizat că, în conformitate cu prevederile propunerii de regulament condiționalitatea socială va deveni obligatorie începând

cu 1 ianuarie 2025. În acest moment nu trebuie aduse precizări în PNS privind modalitatea de aplicare a condiționalității sociale, motiv pentru care draft-ul PNS nu va conține precizări privind această condiționalitate.

Doamna director a precizat că pentru definitivarea punerii în aplicare a acestei condiționalități MADR va organiza consultări extinse cu partenerii și autoritățile competente din domeniu (Ministerul Muncii și instituțiile subordonate) conform prevederilor regulamentului european, iar introducerea condiționalității sociale se va face printr-o modificare ulterioară a Planului Național Strategic.

Condiționalitatea socială constituie un element de noutate extrem de important care va influența modalitatea de acordare a plăților directe din Pilonul 1 și a intervențiilor de mediu și climă din Pilonul 2.

În finalul reuniunii, reprezentanții MADR au mulțumit participanților pentru prezență și pentru propunerile constructive supuse dezbaterii în cadrul reuniunii Comitetului Consultativ Tematic, dezbaterile urmând a fi continuate în cadrul grupurilor de lucru specifice.

Marius - Mihai MICU

SECRETAR DE STAT

